Dosarul nr. 21r-1507/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
1-19195262-02-21r-16082024 Judecător Veaceslav CERNALEV

D E C I Z I E
în numele Legii

12 iunie 2025 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Silvia CECAN
Judecători: Denis BĂBĂLĂU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de avocatul Arcadie ȘCHIOPU în interesele condamnatului MIHAI *****împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 21–*****/2023 din 31 iulie 2024, prin care a fost respinsă cererea condamnatului MIHAI Marius privind aplicarea efectului retroactiv al legii penale potrivit prevederilor art.10, art.10/1 Cod penal.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 14.06.2023 până la 31.07.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 16.08.2024 până la 12.06.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 06 decembrie 2019, condamnatului MIHAI Marius, a înaintat o cerere, prin care a solicitat aplicarea retroactivității legii penale în temeiul art.10 şi 10/1 Cod penal, raportat la art.126 Cod penal, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

În motivarea cererii, autorii acesteia a invocat că, schimbarea legislației penale referitoare la proporțiile prejudiciilor cauzate prin infracțiune ar putea influența la atenuarea pedepsei.

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 22 iulie 2021, a fost respinsă cererea condamnatului MIHAI *****privind aplicarea în privința sa a prevederilor art.10 și art.10/1 Cod penal, raportat la art.126 Cod penal, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2023, a fost admis recursul avocatului Vladimir MĂRII, în numele condamnatului MIHAI Marius,

casată Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 22 iulie 2021 cu trimiterea cauzei la rejudecare într-un alt complet de judecată.

La 14 iunie 2023, cererea condamnatului MIHAI Marius, înregistrată cu nr. 1-19195262-12-21-14.06.2023 (21–*****/2023), în conformitate cu prevederile art.344 Cod de procedură penală, a fost repartizată prin intermediul programului informaționala automatizat de gestionare a dosarelor, judecătorului Veaceslav CERNALEV, în mod automat – aleatoriu.

2. *Prin Încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr. 21–*****/2023 din 31 iulie 2024,* a fost respinsă cererea condamnatului MIHAI Marius privind aplicarea efectului retroactiv al legii penale, ca fiind neîntemeiată.

3. *Nefiind de acord cu Încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr. 21–*****/2023 din 31 iulie 2024, a declarat recurs avocatul Arcadie ŞCHIOPU în interesele condamnatului MIHAI *****, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a Încheierii Judecătoriei Chişinău, (sediul Buiucani) din 31.07.2024, dosarul nr.21-*****/2023, cu adoptarea unei noi hotărârii, prin care să fie admisă cererea condamnatului MIHAI Marius privind aplicarea în privința sa a prevederilor art.10 şi 10/1 Cod penal, în urma excluderii lit.c) alin.(2) art.190 Cod penal şi modificării cuantumului în calificare raportat la art.126 Cod penal, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 Cod penal, cu recalificarea faptei incriminate şi reducerea pedepsei stabilite.*

În motivarea recursului apărarea a menționat că, instanța de fond nu a dat apreciere tuturor motivelor, argumentelor invocate de părți şi fără a se expune asupra acestora, însă trebuia a da apreciere fiecărui argument în parte, or, din constatările instanței, se deduce caracterul prestabilit al convingerii judecătorului, respectiv fiind afectată imparțialitatea acestuia.

A invocat că soluția emisă de judecătorul de instrucție pe cauza dată, ca fiind una neîntemeiată și pasibilă casării.

Indică recurentul că la examinarea cauzei, instanța de fond, greșit a ajuns la concluzia de a respinge cererea înaintată de către MIHAI Marius, deoarece art.190 Cod penal, ulterior a fost modificat prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, apoi prin Legea nr.247 din 29.07.2022 în vigoare 28.08.2022, şi nu a ținut cont de ultimele modificări, Legea nr. 136 din 06.06.2024, examinând cererea lui MIHAI Marius, doar prin prisma legii nr.207 din 28.07.2016, în vigoare din 07.11.2016.

Reține recurentul că iinstanța de fond nu a ținut cont de solicitarea condamnatului MIHAI Marius de a examina fiecare episod al faptei incriminate separat, prin prisma calificării prejudiciului cauzat raportat la prevederile articolului enunțat.

La fel, instanța de fond, nu a ținut cont, de motivele şi circumstanțele invocate de MIHAI Marius, expuse în cerere.

Reieșind din cele expuse supra, solicită casarea Încheierii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 31 iulie 2024, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă cererea înaintată de MIHAI Marius, privind aplicarea prevederilor art.10 şi 10/1 Cod penal.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Procurorul, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală, privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea şi temeinicia Încheierii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Arcadie ŞCHIOPU în interesele condamnatului MIHAI *****împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 21–*****/2023 din 31 iulie 2024*, *ca fiind nefondat, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art.448 Cod de procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În conformitate cu art.449 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, *respinge recursul ca fiind nefondat şi menține hotărârea atacată.*

Conform art.441 alin.(2) Cod procedură penală, "Instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, înafara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs".

7. Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod". În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Conform art.20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.

Art.1 Cod procedură penală, stipulează că, „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată".

În conformitate cu art.469 alin.(1), pct. 14) Cod de procedură penală, (1) La executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: *14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 şi 10/1 Cod penal), precum şi excluderii din hotărârea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată.*

Potrivit prevederilor art.471 alin.(1) Cod de procedură penală, care stabilește că chestiunile specificate art.469 alin.(1) pct.5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 și 267 Cod de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și

raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

Alin.(2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) și 18) poate servi și cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin.(1) pct. 1) și 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art. 266 alin.(3) Cod de executare.

Conform prevederilor art.469 alin.(1) pct.14) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: liberarea de pedeapsă sau ușurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 şi 10/1 Cod penal), precum şi excluderii din hotărârea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată.

În conformitate cu prevederile art.10 Cod penal al Republicii Moldova, *(1) Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. (2) Legea penală care înăspreşte pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.*

Astfel, prin efect retroactiv al legii penale se înțelege calitatea de extindere a acțiunii legii penale asupra persoanelor care au săvârșit diverse fapte înainte de intrarea în vigoare a acestei legi.

Retroactivitatea este strict limitată de lege. În corespundere cu prevederile alin.(1) art. 10 Cod penal, legea obține calitatea de retroactivitate în trei situații: a) în cazul înlăturării caracterului infracțional al faptei; b) în caz de ușurare a pedepsei; c) în alte moduri care ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea.

Activitatea infracțională se înlătură prin metoda decriminalizării, adică prin excluderea faptei infracționale din rândul celor incriminate.

Ușurarea pedepsei se efectuează prin transferarea infracțiunii dintr-o categorie gravă în alta mai puțin gravă, prin micșorarea termenului minimal şi a celui maximal al pedepsei, prin înlocuirea în sancțiunea normei a tipului pedepsei cu una mai ușoară, prin excluderea din sancțiunea alternativă a pedepsei mai grave sau a celei complementare, prin modificări de legislație ce au loc în procesul depenalizării pedepselor.

Prin alte moduri, care ameliorează situația persoanei vinovate, trebuie de înțeles prevederile noii legi, care este mult mai favorabilă pentru persoana vinovată, cum ar fi, îmblânzirea regimului de ispășire a pedepsei cu închisoarea, extinderea temeiurilor pentru liberarea condiționată înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, reducerea termenelor de prescripție şi de stingere a antecedentelor penale, amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi pentru cele cu copii în vârstă de până la 8 ani etc.

Conform prevederilor art.10/1 Cod penal, *dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei privative de libertate,*

a muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită. Dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detenţiune pe viaţă şi până la executarea ei, a intervenit o lege care prevede pentru aceeaşi faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul pedepsei închisorii, prevăzută de legea nouă pentru acea infracţiune. Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunităţii sau a amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu munca neremunerată în folosul comunităţii, dacă nu sunt interdicţii pentru aplicarea acesteia, fără a se putea depăşi maximul prevăzut de legea nouă. Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu amendă, fără a se depăşi maximul prevăzut în legea nouă. Ţinându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunităţii sau, după caz, a amenzii poate fi înlăturată în întregime sau în parte. Pedepsele complementare, măsurile de siguranţă neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă mai favorabilă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de această lege. Dacă o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alin.(1)– (4). Dacă fapta pentru care persoana execută pedeapsa nu se mai consideră infracţiune în conformitate cu prevederile legii noi, ci constituie o contravenţie, sancţiunea contravenţională nu se mai aplică, indiferent de categoria şi mărimea sancţiunii prevăzute. În cazul în care, în temeiul efectului retroactiv al legii penale, se impune recalificarea faptei stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, instanţa de judecată, soluţionând chestiunea privind executarea hotărârii respective, va recalifica fapta şi va aplica pedeapsa prin fixarea maximului sancţiunii prevăzute de legea penală mai favorabilă condamnatului, dacă pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă este mai mare decât maximul prevăzut de legea penală nouă, sau va menţine pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă.

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele au fost respectate întocmai de către instanță în sensul că cauza a fost examinată sub toate aspectele, obiectiv și multiaspectual, dând o apreciere obiectivă probelor şi, prin urmare concluzia instanței este în justificată și întemeiată în raport cu circumstanțele pricinii. Or, studiind materialele cauzei Colegiu Penal a constatat faptul că instanța de judecată a studiat minuțios toate circumstanțele cauzei și a verificat și analizat fiecare probă prezentată de către participanții la proces, ca urmare a dat o apreciere fiecărei probe și în ansamblu a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

8. Din materialele cauzei, Colegiul penal reține că prin Sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 martie 2016, MIHAI *****a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce reglementează relații patrimoniale pe un termen de 5 (cinci) ani.

Măsura de reprimare în privința lui MIHAI Marius s-a menținut - arestul, până la definitivarea sentinței, calculându-se termenul de ispășire a pedepsei din data pronunțării sentinței – 21 martie 2016, cu includerea în termenul pedepsei a perioadei aflării lui sub arest din 12 noiembrie 2013-14 noiembrie 2013, a perioadei aflării în arest la domiciliu calculat din 12 noiembrie 2013 – 11 decembrie 2013, și a perioadei aflării sub arest de la 04 februarie 2015- 21 martie 2016, inclusiv.

Acțiunea civilă înaintată de SOLONENCO Elena împotriva lui Marius MIHAI cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 325 270,00 lei și a prejudiciului moral în mărime de 200 000 a fost admisă parțial.

A fost încasat de la Marius MIHAI în beneficiul Elenei SOLONENCO cu titlul de prejudiciu material suma de 325 270 (trei sute douăzeci și cinci mii două sute șaptezeci) lei și prejudiciul moral în mărime de 20 000 (douăzeci mii) lei.

În rest cerința reparării prejudiciului moral a fost respinsă.

Acțiunea civilă înaintată de SRL „Teolux Garant" împotriva lui Marius MIHAI cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 561 420,46 lei a fost admisă.

A fost încasat de la Marius MIHAI în beneficiul SRL „Teolux Garant" cu titlul de prejudiciu material suma de 561 420 (cinci sute șaizeci și unu mii patru sute douăzeci) lei.

Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017 a fost respins ca fiind nefondat apelul și s-a menținut fără modificări Sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 21 martie 2016 în cauza penală MIHAI Marius învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Prin Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2017 s-au respins ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de inculpat cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017.

Prin Sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 26 iulie 2016, MIHAI *****a fost condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce reglementează relații patrimoniale pe un termen de 5 (cinci) ani.

A fost aplicată măsura preventivă – arestul preventiv în privința inculpatului MIHAI Marius până la intrarea în vigoare a sentinței.

Acțiunea civilă înaintată de SRL „Glorinal" împotriva lui MIHAI Marius a fost admisă.

A fost încasat de la MIHAI Marius în beneficiul SRL „Glorinal", prejudicial material cauzat în mărime de 96642 (nouăzecișișase mii șase sute patruzeci și doi) euro, echivalentul în lei moldovenești la data executării.

Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de inculpatul MIHAI Marius și avocatul MARINESCU Dumitru în interesele inculpatului, menținându-se hotărârea atacată fără modificări. Termenul executării pedepsei lui Marius MIHAI s-a calculat din 24 noiembrie 2016.

Prin Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 martie 2017, s-a admis recursul ordinar declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24

noiembrie 2016 de către inculpatul MIHAI *****și s-a dispus rejudecarea cauzei în alt complet de judecată la Curtea de Apel Chișinău.

Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, apelul declarat de avocatul Dumitru MARINESCU în interesele lui MIHAI *****împotriva Sentinței Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 iulie 2016 s-a admis, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilită pentru prima instanță, prin care: pedeapsa aplicată lui MIHAI *****pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal cu închisoare pe termen de 11 (unsprezece) ani, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de activități patrimoniale pe un termen de 5 (cinci) ani, potrivit art.385 alin.(4) Cod de procedură penală s-a redus, stabilindu-se pedeapsa cu închisoare pe un termen de 10 (zece) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul de executare a pedepsei pentru inculpatul MIHAI *****s-a calculat din momentul pronunțării prezentei hotărâri, cu includerea termenului aflării inculpatului în stare de arest preventiv din 26 iulie 2016 până la 08 noiembrie 2017.

În rest, Sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 26 iulie 2016 s-a menținut.

Prin Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 iunie 2018 s-a admis recursul ordinar declarant de către avocatul CARAGIA Elisaveta în numele inculpatului MIHAI Marius, casată total Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 în cauza penală în privința lui MIHAI *****și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2022 s-a admis apelul avocatului MARINESCU Dumitru, în interesele inculpatului MIHAI Marius și apelul inculpatului MIHAI Marius, fiind casată total Sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 26.07.2016 și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

A fost achitat MIHAI Marius de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal pe motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de SRL „Glorinal” a fost lăsată fără examinare.

9. În acest sens Colegiul penal conchide că prin Legea nr.207 din 28 iulie 2016, în vigoare din 07 noiembrie 2016, a fost modificat art.126 Cod penal, care la moment are următorul conținut: (1) Se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. (1/1) Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. (2) Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea şi însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială şi venitul acesteia, existenta persoanelor întreținute, alte circumstanțe care

influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor şi intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului.

Totodată Colegiul reține că prin Legea nr.136 din 06.06.2024, publicată în M.O. nr.245-246 din 07.06.2024, în vigoare din 07.09.2024 (cu unele excepții), au fost operate modificări la Codul Penal privind noțiunea de proporții, precum și aprecierea și calificarea valorii bunurilor sustrase.

Astfel la moment, prevederile art.126 Cod penal are următorul conținut. (1) Se consideră proporții mari valoarea bunurilor dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. (1[1]*) Se consideră proporție deosebit de mari* valoarea bunurilor dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. (2) Se consideră proporție considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 868 din 22.11.2011, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2012, în mărime de 3500 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 13.12.2013, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014, în mărime de 4225 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Totodată Colegiul notează că MIHAI Marius a fost condamnat pentru fapta de escrocherie prin Sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 martie 2016, în baza art.190 alin.(5) din Codul penal, cauzând un prejudiciu în mărime de 325 270 lei, prejudiciu cauzat în perioada anilor 2011-2012 părții vătămate SOLONENCO Elena, adică 92 salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul respectiv, și totodată suma prejudiciului cauzat în anul 2014 părții vătămate SRL „Teolux Garant" fiind de 561 420, 46 lei, adică 132 salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul 2014.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal ține să precizeze faptul că la momentul pronunțării Sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 martie 2016, prevederile art.190 alin.(5) Cod penal în baza căruia a fost condamnat MIHAI Marius prevedea răspundere penală pentru acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3) *săvârșite în proporție deosebit de mari,* se pedepsesc cu ***închisoare de la 8 la 15 ani*** cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

La momentul examinării cauzei, se reține că prevederile art.190 Cod penal au fost operate modificări, respectiv la moment prevederile art.190 alin.(5) Cod penal are

următorul conținut, *acțiunile prevăzute la alin.(1)–(4),* ***dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii*** *medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei,* ***se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani****, cu amendă în mărime de la 9000 la 16000 de unități convenționale şi cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.*

Prin urmare, ținând cont de prejudiciul material cauzat prin infracțiune de către condamnatul MIHAI Marius, Colegiul reține un prejudiciu în mărime de 325 270 lei, prejudiciu cauzat în perioada anilor 2011-2012 părții vătămate SOLONENCO Elena, *adică 92 salarii medii lunare pe economie prognozate* pentru anul respectiv, și totodată suma prejudiciului cauzat în anul 2014 părții vătămate SRL „Teolux Garant" fiind de 561 420, 46 lei, *adică 132 salarii medii lunare pe economie* prognozate pentru anul 2014.

Prin urmare, la moment acțiunile condamnatului MIHAI Marius având în vedere valoarea prejudiciului cauzat, se încadrează în prevederile art.190 alin.(6) Cod penal, care prevede răspunderea penală pentru acțiunile prevăzute la alin.(1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, ***se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani***, cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 de unități convenționale şi cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Totodată, instanța de recurs conchide că, prevederile art.10/1 Cod penal, legiuitorul a consfințit expres condițiile în care poate fi aplicată legea penală mai favorabilă în cazul pedepselor definitive, astfel că în alin.(1) se reține *dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi* ***până la executarea completă a pedepsei privative de libertate****, a muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii,* ***a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic****, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârşită.*

În acest context, Colegiul reține important de a specifica întrunirea următoarelor condiții obligatorii și anume prevederile art.10/1 Cod penal se pot aplica dacă: nu a fost executată complet pedeapsa privativă de libertate și dacă a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic.

Instanța de recurs a analizat posibilitatea de a aplica legea penală mai favorabilă conform art.10/1 Cod penal, care permite reducerea pedepsei, după condamnare, în cazul în care apare o lege ulterioară mai blândă și a constatat că legea penală mai favorabilă se poate aplica doar dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: pedeapsa nu a fost complet executată (adică persoana încă se află în executarea sancțiunii), a intervenit o lege nouă, care prevede aceeași pedeapsă, dar cu un maxim mai mic sau, implicit, o pedeapsă mai ușoară pentru aceeași faptă.

Respectiv instanța de recurs reține neîntrunirea acestor condiții, or în prim plan se conchide că condamnatul MIHAI Marius și-a executat deja pedeapsa și a fost eliberat și nu a intervenit o lege nouă care să reducă limita maximă a pedepsei pentru infracțiunea săvârșită.

Deci, legea penală mai favorabilă nu este aplicabilă în acest caz, întrucât nu sunt întrunite condițiile legale prevăzute de art.10/1 Cod penal, nici pedeapsa nu mai este în executare și nici norma penală nu a suferit o modificare favorabilă (ex: scăderea maximului).

10. Astfel, analizând încheierea instanței de fond în contextul obligației instanței judecătorești de a-și motiva soluția, inclusiv analiza argumentelor principale ale condamnatului MIHAI Marius în cererea depusă privind aplicarea prevederilor art.10 și 10/1 Cod penal, Colegiul penal observă că instanța de fond a oferit o motivare amplă și temeinică a soluției pronunțate, astfel încât, s-a expus asupra tuturor argumentelor înaintate şi a stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, precum și a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar într-un final întemeiat a ajuns la concluzia respingerii cererii condamnatului MIHAI Marius privind aplicarea efectului retroactiv al legii penale.

În această ordine de idei, instanța de recurs reiterează că din materialele dosarului rezultă că condamnatul nu corespunde cerințelor normei materiale. Prin urmare Colegiu Penal făcând o analiză a circumstanțelor cauzei, ajunge la concluzia că instanța de fond a studiat minuțios toate circumstanțele cauzei, a supus unei verificări multiaspectuale a temeiurilor cererii condamnatului MIHAI Marius, or potrivit încheierii instanța ierarhic inferioară invocă faptul că la moment deși art.190 Cod penal a suferit modificări, inclusiv la calificativul alin. (5) „în proporții deosebit de mari”, reieșind din valoarea bunurilor dobândite de către MIHAI Marius prin escrocherie, pentru care fapte a și fost condamnat prin Sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 martie 2016, în baza art.190 alin.(5) Cod penal, și care este de 325 270 lei, prejudiciu cauzat în perioada anilor 2011-2012 părții vătămate SOLONENCO Elena, adică 92 salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul respectiv, și totodată suma prejudiciului cauzat în anul 2014 părții vătămate SRL „Teolux Garant” fiind de 561 420, 46 lei, adică 132 salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul 2014, calificarea acțiunilor lui Marius MIHAI nu se schimbă..

Subsidiar, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea recursului declarat de avocatul Arcadie ȘCHIOPU în interesele condamnatului MIHAI *****şi raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, totalitatea circumstanțelor şi condițiilor în favoarea şi în defavoarea admiterii acesteia, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului, Colegiul penal concluzionează asupra temeiniciei soluției instanței de judecată.

Cât privește argumentele recurentului, precum că instanța de fond nu și-a motivat hotărârea și a ignorat argumentele sale, Colegiul penal menționează că, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu îşi expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare. Conform unei jurisprudenței constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum şi, argumentelor invocate de către părți întru

admiterea sau respingerea acestora (cauza *Garcia Ruiz vs. Spania*, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Astfel, analizând încheierea instanței de fond în contextul obligației instanței judecătorești de a-și motiva soluția, inclusiv analiza argumentelor principale ale condamnatului în cererea sa privind aplicarea prevederilor art.10 și 10/1 Cod penal, Colegiul penal observă că instanța de fond a oferit o motivare amplă și temeinică a soluției pronunțate, astfel încât, s-a expus asupra tuturor argumentelor înaintate şi a stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, precum și a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar într-un final just a ajuns la concluzia respingerii cererii condamnatului MIHAI *****, cu privire la aplicarea efectului retroactiv al legii penale, ca fiind neîntemeiată.

Tot aici, Colegiul ține să menționeze că, CtEDO în cauza *Van de Hurk vs. Ţările de Jos* din 19.04.1994, a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat. Concomitent, în cadrul hotărârii *Balani vs. Spania* din 09 decembrie 1994 par.27, Curtea a subliniat întinderea acestei obligații derivând din natura hotărârii şi fiind determinată de circumstanțele cauzei, instanța urmând să analizeze toate argumentele importante ale cauzei, iar alte argumente pertinente şi importante pentru obiectul prezentei cauze, nu au fost invocate.

În asemenea împrejurări nu pot fi reținute criticele formulate de avocatul Arcadie ȘCHIOPU în interesele condamnatului MIHAI *****împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 21–*****/2023 din 31 iulie 2024 deoarece sunt nejustificate şi se combat prin constatările sus citate.

11. Prin urmare, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea cererii şi raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, totalitatea circumstanțelor şi condițiilor în favoarea şi în defavoarea admiterii acesteia, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului, Colegiul penal concluzionează asupra temeiniciei soluției instanței de judecată.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs.

În final, Colegiul penal atestă că recursul declarat de avocatul Arcadie ȘCHIOPU în interesele condamnatului MIHAI *****, nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art.444 Cod de procedură penală, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, cu menținerea încheierii în cauză.

Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin.(1), pct. 1), lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de avocatul Arcadie ȘCHIOPU în interesele condamnatului MIHAI *****, împotriva Încheierii Judecătoriei

Chișinău (sediul Buiucani) nr. 21–*****/2023 din 31 iulie 2024, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că, Încheierea instanței de fond este una legală și întemeiată, iar prin urmare careva temeiuri de casare a Încheierii nu au fost reținute.

12. Conducându-se de prevederile art.art.447, 448, art.449 alin.(1) pct.1) lit.a), art.469-471, Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Arcadie ȘCHIOPU în interesele condamnatului MIHAI *****, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 21–*****/2023 din 31 iulie 2024, şi se menține fără modificări Încheierea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Silvia CECAN**

Judecătorii **Denis BĂBĂLĂU**

Vitalie BUDECI